

модель має бути сталою, тобто керівництво країни повинно її розвивати і реалізовувати незалежно від інтересів політичних сил, які перебувають при владі або прийдуть до влади після чергових виборів.

Для цього основними характеристиками нової моделі соціальної політики України мають стати: скорочення бідності та зміцнення позицій та ролі середнього класу; зміцнення конкурентоспроможності національної економіки на засадах інноваційної моделі розвитку і реалізація ефективної державної антикорупційної політики; випереджальне зростання рівня доходів громадян порівняно з інфляцією; скорочення фінансово незабезпечених пільг; збільшення рівня зайнятості населення та запобігання втрат і кваліфікованих кадрів; поліпшення соціальної мобільності; поширення волонтерського руху [4].

Список використаних джерел

1. Соціальна політика: що змінилось в Україні й чого чекати далі / Український інтерес. – Режим доступу : <https://uain.press/news/sotsialna-polityka-shho-zminylos-v-ukrayini-j-chogo-chekaty-dali-642773>
2. Щодо удосконалення соціальних стандартів / Аналітична записка – Національний інститут стратегічних досліджень. – Режим доступу: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/sots_standart-2ffd3.pdf3.
3. Стратегія сталого розвитку «Україна 2020» / Указ Президента України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/5/2015#n10>
4. Михненко А. Світові моделі соціальної політики: уроки для України. – Вісник НАДУ: соціальна і гуманітарна політика. – С. 2019-227.

УДК 331.482.084.62:378.147

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ У ПЕРІОД ВИМУШЕНОГО ЗДОБУТТЯ ФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ ДИСТАНЦІЙНО

Манжелей А.О.

Науковий керівник – Шароватова О.П., доцент кафедри охорони праці та техногенно-екологічної безпеки, к.п.н., доцент, e-mail: sharovatova.elen@ukr.net
Національний університет цивільного захисту України

Доповненням формальної освіти індивідуума в навчанні протягом усього його життя є неформальна освіта. Неформальна освіта доступна людині будь-

якого віку, але вона не обов'язково має спрямовану структуру; вона може бути короткою за тривалістю та/або низькою за інтенсивністю; вона, як правило, організується у вигляді короткострокових курсів, майстер-класів або семінарів. Саме такі характеристики процесу неформальної освіти стають в нагоді для зацікавленого і фахово прогресивного студентства у період вимушеного опановування і здобуття формальної освіти дистанційно.

Так, у межах виконання завдань навчальної практики (професійної) майбутні фахівці з охорони праці - здобувачі вищої освіти Національного університету цивільного захисту України - стали учасниками вільного вебінару Європейського співтовариства з охорони праці (ESOSH) «Обходи робочих місць керівництвом підприємства», що організуються для безпеки працівників у країні.

У межах заходу [1] директор з охорони праці, пожежної безпеки та екології ТОВ «Експерт Петролеум Україна» А. Алексєєв розкрив питання особливостей обходів робочих місць керівництвом («Management walks around»), пояснив чому цей процес є обов'язковою складовою ефективних систем безпеки праці, включаючи його реалізацію під час воєнного стану у країні, як себе мають поводити керівники і працівники при таких обходах тощо. Серед обговорюваних фахових питань акцентувалось на поведінковій складовій представників сфери безпеки праці, що визначається різними softskills і є вкрай важливим у розумінні студентством особливостей світових векторів функціонування сфери безпеки праці, необхідності прийняття неординарних рішень у майбутній професійній діяльності, розвитку інноваційного лідерства, ефективних стратегій мислення.

Подібні заходи забезпечують урізноманітнення представлення практичного виміру завдань практики для здобувачів вищої освіти, зокрема у частині особливостей організації та основних напрямів роботи служби охорони праці, функціональних обов'язків посадових осіб (керівника) служби охорони праці, нормативно-правової бази з питань охорони праці, змісту і порядку ведення відповідної документації, основних характеристик організаційно-технічних рішень, що забезпечують охорону праці.

Таким чином, передбачена закладами вищої освіти співпраця з організаціями, підприємствами, установами, реалізована у межах проходження практик у спосіб проведення/відвідання подібних вебінарів, сприяє створенню необхідних умов для реалізації змісту практики, забезпечуючи удосконалення професійно-практичної підготовки здобувачів вищої освіти та відповідне набуття визначених відповідною освітньою програмою компетентностей [1].

У межах вивчення фахових питань особливостей діджиталізації у сфері охорони праці майбутні фахівці з охорони праці стали учасниками онлайн-заходу «Електронний документообіг – модернізація безпеки праці на підприємстві» від представників практичного та наглядового сектору.

Спікерами заходу [2], організованому науково-виробничим журналом «Охорона праці», виступили представники ТОВ НВП «МАДЕК» (О. Царенок, Н. Довгопол) та департаменту з питань безпеки праці Держпраці (О. Ігнатов, П. Белоусов). У межах вебінару здобувачі вищої освіти долучились до обговорення таких фахових питань, як: нормативно-правове регулювання електронного документообігу в системі управління охороною праці; вплив електронного документообігу на ефективність діяльності підприємства; алгоритм упровадження електронного документообігу в господарській діяльності на прикладі діяльності ТОВ НВП «МАДЕК»; важливість електронного документообігу в оптимізації впровадження та функціонування системи управління охороною праці, зниження ризик-тиску безпеки праці на підприємстві.

Обговорені питання дозволили майбутнім фахівцям з охорони праці не лише переконатись у необхідності й ефективності реалізації сучасних фахових трендів, а й формувати власний погляд і компетентну позицію щодо діджиталізації сфери професійної діяльності.

Майбутні бакалаври і магістри з охорони праці брали участь і у значущому і перспективному у професійній сфері онлайн-заході «Керування ризиками в проєкті нового Закону України «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі» Думка експерта» [3]. Модератором зустрічі, організатором якої вкотре став науково-виробничий журнал «Охорона праці», виступив професор МІМ-Київ, д.т.н., експерт, викладач та консультант з питань систем управління якістю, екології, безпеки праці, енергоспоживання та керування ризиками В. Цопа.

Актуальність заходу була акцентована тим, що основним завданням нового Закону України «Про безпеку та здоров'я працівників на роботі» є перехід від реагування на нещасні випадки та професійні захворювання до керування професійними ризиками на підприємстві, а саме зниження втрат життя та здоров'я працівників згідно з Директивою Ради 89/391/ЄЕС від 12 червня 1989 року про запровадження заходів, покликаних заохочувати до покращення безпеки та охорони здоров'я працівників на роботі. Це є зобов'язанням України не тільки відповідно до Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським

співтовариством з атомної енергії і їх державами-членами з іншої, а вже і як кандидата на вступ до ЄС.

В умовах сьогодення дані питання виступають ключовими у підготовці майбутніх фахівців з охорони праці на факультеті техногенно-екологічної безпеки Національного університету цивільного захисту України і розкриваються при вивченні таких освітніх компонентів, як «Виробнича санітарія та гігієна праці», «Культура безпеки», «Правові основи цивільного захисту та охорони праці», «Ризикоорієнтоване управління охороною праці», «Безпека виробничих процесів, обладнання та транспорту», «Профілактика виробничого травматизму та професійних захворювань», «Управління та нагляд у галузі охорони праці», «Розслідування, облік та аналіз нещасних випадків на виробництві», «Експертиза з охорони праці» на рівні бакалаврату, та освітніх компонентів «Моніторинг охорони праці та теорія професійних ризиків», «Державне управління охороною праці та техногенною безпекою», «Міжнародні стандарти з безпеки та гігієни праці», «Атестація та паспортизація робочих місць і ергономіка» на рівні магістратури.

Навчаючись у подібному форматі, здобувачі вищої освіти вже сьогодні починають розуміти прописаний в обговорюваному документі новий для роботодавців обов'язок щодо керування професійними ризиками на своїх підприємствах, як керувати професійними ризиками, як розробляти та реалізувати план запобіжних та захисних заходів щодо усунення небезпек та зниження професійних ризиків.

Оскільки саме ці питання є змістовними складовими інтегральних компетентностей освітньо-професійних програм «Охорона праці», участь здобувачів, незалежно від року і форми навчання, у подібних заходах через комунікацію з фаховими експертами й викладачами найвищого рівня сприяє реалізації їх основної мети в частині забезпечення відповідних програмних результатів навчання і набуття необхідних фахових компетентностей.

Список використаних джерел

1. Практичне навчання з фахівцями-практиками. URL: <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/1455>.
2. Про діджиталізацію у сфері охорони праці від представників практичного та наглядового сектору. URL: <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny/1476>.
3. Керування професійними ризиками: нормотворчий та практичний аспекти від експертів. URL: <http://fteb.nuczu.edu.ua/uk/fakultet/novyny?start=30>.